



Redakcja: Grzegorz Gil (dyrektor IEŚ), Anton Saifullayev
(zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji),
Spasimir Domaradzki, Aleksandra Kuczyńska-Zonik, Damian
Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1717 (222/2026) | 08.10.2026

ISSN 2657-6996
© IEŚ

Agata Domachowska

Bośnia i Hercegowina: bez znaczących zmian po wyborach powszechnych

Wstępne wyniki wyborów w Bośni i Hercegowinie nie wskazują na zasadniczą zmianę układu politycznego, lecz raczej na utrwalenie istniejących podziałów społeczno-politycznych. Ugrupowania odwołujące się do interesów poszczególnych wspólnot narodowych nadal odgrywają kluczową rolę w polityce państwa. Kampania wyborcza po raz kolejny pokazała, że mobilizacja elektoratu opiera się w dużej mierze na podziałach ukształtowanych podczas wojny w latach 90. XX w. Niska frekwencja wskazuje natomiast na problem ograniczonego zaangażowania obywateli w proces wyborczy.

Bośnia i Hercegowina charakteryzuje się jednym z najbardziej skomplikowanych i wielopoziomowych systemów politycznych w Europie. Jego złożoność wynika przede wszystkim z konstytucyjnego podziału państwa na dwa podmioty – Federację Bośni i Hercegowiny (która podzielona jest na 10 kantonów) oraz Republikę Serbską – a także ze szczególnej konstrukcji instytucji centralnych, w tym trzysobowego Prezydium, którego skład odzwierciedla podział państwa według kryterium etnicznego. System polityczny Bośni i Hercegowiny jest zatem silnie uwarunkowany zarówno przez mechanizmy podziału władzy, jak i przez rywalizację Boszniaków, Serbów i Chorwatów, reprezentujących trzy główne wspólnoty konstytucyjne.

4 października 2026 r. w Bośni i Hercegowinie odbyły się wybory na kilku poziomach. Wybierano:

- a) 3 członków Prezydium Bośni i Hercegowiny (*Predsjedništvo Bosne i Hercegovine*) – Boszniaka, Chorwata i Serba
- b) członków Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny (*Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine*)
- c) Izbę Reprezentantów Federacji Bośni i Hercegowiny (*Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH*)
- d) Zgromadzenie Narodowe Republiki Serbskiej (*Narodna skupština Republike Srpske*)
- e) prezydenta i wiceprezydentów Republiki Serbskiej (*Predsjednik RS*)
- f) 10 zgromadzeń kantonalnych (*Skupštine kantona*)

Zatem na poziomie państwowym wybrano członków Prezydium BiH oraz Izbę Reprezentantów Zgromadzenia Parlamentarnego BiH. W Federacji BiH – Izbę Reprezentantów Federacji BiH oraz zgromadzenia 10 kantonów, a w Republice Serbskiej – prezydenta i wiceprezydentów oraz Zgromadzenie Narodowe.

Wstępne wyniki wyborów do Prezydium Bośni i Hercegowiny. Trzej członkowie Prezydium BiH są wybierani w systemie większościowym. W Republice Serbskiej wyborcy wybierają przedstawiciela Serbów, natomiast w Federacji Bośni i Hercegowiny – przedstawicieli Boszniaków i Chorwatów. Wyborcy zarejestrowani w Federacji Bośni i Hercegowiny mogą głosować albo na kandydata boszniackiego, albo na kandydata chorwackiego – nie mogą głosować w obu wyborach.

Jak wskazują wstępne wyniki wyborów, wśród boszniackich kandydatów największą liczbę głosów (26,79%)¹ ponownie zdobył Denis Bećirović, kandydat Socjaldemokratycznej Partii BiH (*Socijaldemokratska partija Bosne*

¹ Wszystkie szacunkowe wyniki wyborów przywołane w tekście pochodzą ze strony Centralnej Komisji Wyborczej BiH. Są to wstępne wyniki wyborów – stan na godz. 17.00, 5.10.2026, *OPĆI IZBORI 2026*, <https://rezultati.izbori.ba/#/> [5.10.2026].



i Hercegovine, SDP BiH)², który po raz drugi zasiadzie w Prezydium BiH. Bećirović także tym razem pokonał Bakira Izetbegovicia, lidera Partii Akcji Demokratycznej (*Stranka Demokratske Akcije*, SDA – 23,88%).

Chorwaci najwięcej głosów (46,53%) oddali na Darijanę Filipović³ z Chorwackiej Wspólnoty Demokratycznej w BiH (*Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine*, HDZ BiH). Za wsparcie w czasie kampanii kandydatka podziękowała wprost premierowi Chorwacji Andrejowi Plenkovićowi oraz partii, na której czele stoi – chorwackiej HDZ.

Z kolei Serbowie zdecydowanie opowiedzieli się za wyborem Željki Cvijanović⁴ z Sojuszu Niezależnych Socjaldemokratów (*Savez nezavisnih socijaldemokrata*, SNSD), która zdobyła aż 55,49% poparcia. Cvijanović była wspierana przez lidera partii SNSD, Milorada Dodika, który ze względu na obowiązujący wobec niego zakaz pełnienia funkcji publicznych nie kandydował w tych wyborach. Jednocześnie pozostał przewodniczącym SNSD i bardzo aktywną postacią w kampanii.

Wstępne wyniki wyborów do Izby Reprezentantów Federacji Bośni i Hercegowiny. Izba Reprezentantów Federacji Bośni i Hercegowiny liczy 98 członków. Według wstępnych wyników wyborczych w Izbie Reprezentantów Federacji BiH zdecydowanie największym klubem będzie SDA, która zdobyła 31,57%. Na drugim miejscu znalazła się SDP z wynikiem 15,60%, a na trzecim koalicja skupiona wokół HDZ BiH – 13,03%.

Wstępne wyniki wyborów do zgromadzeń kantonów. 4 października wybrane zostały również zgromadzenia wszystkich 10 kantonów Federacji Bośni i Hercegowiny. Próg wyborczy wynosi 3%. Podobnie jak w wyborach do Izby Reprezentantów Federacji BiH, na poziomie kantonów największe poparcie uzyskała SDA, zwyciężając w 6 kantonach. Natomiast z pozostałych 4 najlepszy rezultat odnotowała HDZ BiH.

Wstępne wyniki wyborów na prezydenta Republiki Serbskiej⁵. Zgodnie z prawem kandydat, który uzyska największą liczbę głosów, zostaje wybrany na prezydenta Republiki Serbskiej. Nie przeprowadza się drugiej tury wyborów. Kadencja prezydenta Republiki Serbskiej trwa 4 lata, z możliwością jednokrotnego ponownego wyboru. Ponowne kandydowanie jest możliwe po upływie co najmniej jednej pełnej kadencji przerwy.

W tym roku zwycięstwo odniósł Savo Minić z SNSD (urzędujący premier Republiki Serbskiej i bliski sojusznik M. Dodika), zdobywając 52,25% głosów. Drugie miejsce z 41,76% poparcia zajął Branko Blanuša z Serbskiej Partii Demokratycznej (*Srpska demokratska stranka*, SDS).

Wstępne wyniki wyborów do Zgromadzenia Narodowego Republiki Serbskiej. Niższa izba parlamentu Republiki Serbskiej, czyli Zgromadzenie Narodowe, liczy 83 deputowanych wybieranych w systemie reprezentacji proporcjonalnej. Próg wyborczy wynosi 3%.

SNSD zdobył również najwięcej głosów w wyborach do Zgromadzenia Narodowego RS – 39,05%. Kolejne miejsca zajęły: Ruch Draška Stanivukovića⁶ Bezpieczna Republika Serbska (*Pokret Sigurna Srpska*) – 14,19% oraz SDS – 12,09%. Pozostałe ugrupowania zdobyły po mniej niż 6% głosów.

² SDP jest spadkobierczynią Związku Komunistów Bośni i Hercegowiny (*Savez komunista Bosne i Hercegovine*).

³ Jednym z głównych tematów jej kampanii była krytyka sposobu, w jaki wybierany był dotychczasowy chorwacki członek Prezydium BiH, Željko Komšić. HDZ BiH konsekwentnie twierdzi, że odnosił on zwycięstwa dzięki poparciu dużej liczby boszniackich wyborców. Tym samym Chorwaci nie mogą samodzielnie wybrać swojego przedstawiciela w Prezydium. Zgodnie ze wstępnymi wynikami wyborczymi Ž. Komšić, przewodniczący Frontu Demokratycznego (*Demokratska fronta*), tym razem nie zdobył mandatu. Oceniając rezultat wyborczy, stwierdził, że tegoroczne wybory przyniosły wyraźną homogenizację etniczną, a idea państwa obywatelskiego nie jest czymś, co społeczeństwo Bośni i Hercegowiny akceptuje.

⁴ Najprawdopodobniej to Ž. Cvijanović zostanie pierwszą przewodniczącą nowego Prezydium, a po 8 miesiącach zastąpi ją D. Filipović.

⁵ W przeciwieństwie do wyborów prezydenta i wiceprezydentów Republiki Serbskiej prezydent Federacji Bośni i Hercegowiny oraz dwóch wiceprezydentów nie są wybierani w wyborach bezpośrednich.

⁶ Jest on burmistrzem Banja Luki.



Wstępne wyniki wyborów do Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny. Zgromadzenie Parlamentarne BiH składa się z dwóch izb – Izby Reprezentantów (*Predstavnički dom*) oraz Izby Narodów⁷ (*Dom naroda*), których kadencja trwa 4 lata. Przy czym w Izbie Reprezentantów zasiada 42 członków, spośród których 2/3 (28) pochodzi z Federacji Bośni i Hercegowiny, a 1/3 (14) z Republiki Serbskiej. Obowiązuje próg wyborczy wynoszący 3%.

Wyniki wyborów do Zgromadzenia Parlamentarnego BiH w wyborach powszechnych w 2026 r. pokazują, że najwięcej mandatów posiadać będzie SDA – 9. Na kolejnych miejscach znalazły się SNSD – 6 mandatów, SDP – 5 mandatów oraz HDZ BiH – 4 mandaty. Po 2 mandaty zdobyły: Partia na rzecz Bośni i Hercegowiny (*Stranka za Bosnu i Hercegovinu*, SBiH), lista wyborcza Željko Komšić – dla Obywatelskiego państwa Front Demokratyczny/Sojusz Obywatelski (*Željko Komšić - Za građansku državu – Demokratska fronta/Građanski savez*) oraz Ruch Bezpieczna Republika Serbska Draška Stanivukovića.

Komentarz. Wstępne wyniki wyborów potwierdzają trwałość politycznych podziałów w Bośni i Hercegowinie. Świadczy o tym przede wszystkim utrzymanie silnej pozycji SDA w Federacji BiH oraz wzmocnienie pozycji SNSD w Republice Serbskiej. Jednocześnie po raz pierwszy w historii w trzyosobowym Prezydium państwa zasiadają dwie kobiety – Željka Cvijanović i Darijana Filipović, co można uznać za istotny symbol zmiany w zakresie reprezentacji politycznej kobiet. Nie przełożyło się to jednak na większą widoczność kobiet w trakcie kampanii wyborczej. Jak wskazali obserwatorzy międzynarodowi z OBWE, mimo obowiązującego parytetu płci kobiety nadal zajmowały słabszą pozycję na listach wyborczych, a ich obecność często miała charakter formalny, bez rzeczywistego przełożenia na szanse uzyskania mandatu⁸. W rezultacie wzrost reprezentacji kobiet na najwyższym szczeblu władzy nie oznacza jeszcze szerszej, systemowej zmiany dotyczącej ich udziału w życiu politycznym BiH.

Kampania wyborcza oraz wstępne wyniki wyborów wskazują, że BiH nadal pozostaje państwem silnie podzielonym politycznie i etnicznie. Politycy podczas kampanii wyborczej w celu mobilizacji własnego elektoratu najczęściej odwoływali się do podziałów ukształtowanych podczas wojny w latach 90. XX w. Wciąż to narodowe partie polityczne cieszą się największym poparciem społecznym. W ramach serbskiego elektoratu zwycięzcą jest M. Dodik, który podziękował wprost za wsparcie zarówno prezydentowi USA Donaldowi Trumpowi, jak i prezydentowi Federacji Rosyjskiej – Władimirowi Putinowi.

Niska frekwencja wyborcza wskazuje na głębszy problem uczestnictwa politycznego i reprezentatywności systemu. Udział ok. 42% wyborców (w 2022 r. frekwencja wyniosła ok. 51%) może być interpretowany jako przejaw ograniczonego zaufania obywateli do polityków, rozczarowania ofertą poszczególnych partii oraz słabej mobilizacji społecznej. Frekwencję należy jednak analizować także w kontekście masowej emigracji obywateli, którzy w znaczącej większości nie wzięli udziału w wyborach⁹.

W celu usprawnienia procesu głosowania i zwiększenia transparentności w tegorocznych wyborach zastosowano nowe technologie (tj. biometryczną identyfikację wyborców oraz skanowanie kart do głosowania) służące identyfikacji obywateli. Ma się to przełożyć również na zwiększenie zaufania obywateli do procesu wyborczego. Zastosowana technologia uniemożliwiała oddanie głosu np. przez tzw. „martwe dusze”, co było problemem w przeszłości. Nowe technologie ograniczyły zatem możliwość manipulowania spisami wyborców. Jednocześnie dość duża liczba lokali wyborczych nie została otwarta dokładnie o godzinie 7.00 z powodu zgłaszanych problemów technicznych z urządzeniami. Jednak po wymianie skanerów dość szybko wszystkie lokale wyborcze w BiH zostały otwarte.

⁷ Izba Narodów składa się z 15 delegatów, 2/3 spośród nich pochodzi z Federacji Bośni i Hercegowiny (5 Boszniaków i 5 Chorwatów), a 1/3 z Republiki Serbskiej (5 Serbów).

⁸ OSCE, *Genuine competition in Bosnia and Herzegovina's elections in fragmented political environment and with difficulties in electoral administration, international observers say*, 5.10.2026, <https://odihr.osce.org/odihr/668244> [5.10.2026].

⁹ Aby wziąć udział w wyborach – zgodnie z danymi Centralnej Komisji Wyborczej BiH – zarejestrowało się 48 074 wyborców uprawnionych do głosowania poza Bośnią i Hercegowiną. Oznacza to spadek o ponad 20 tys. osób w porównaniu z wyborami powszechnymi z 2022 r.

Międzynarodowi obserwatorzy z OBWE wskazali na spokojny przebieg wyborów¹⁰. Główne odnotowane problemy dotyczyły m.in. poważnych niedociągnięć w zapewnieniu tajności głosowania, problemów technicznych z nowymi urządzeniami i niepełnego przestrzegania procedur podczas liczenia głosów. Jednocześnie różnice między wynikami liczenia ręcznego i elektronicznego były w obserwowanych lokalach niewielkie.

Nie należy zakładać, że po wyborach nastąpi znaczące przyspieszenie procesu integracyjnego BiH z UE. Wciąż utrzymujące się etnopodziały polityczne, słabość instytucji oraz brak konsensusu w sprawie reform nadal ograniczają zdolność państwa do realizacji zobowiązań wynikających z procesu akcesyjnego.

¹⁰ OSCE, *Genuine competition in Bosnia and Herzegovina's elections in fragmented political environment and with difficulties in electoral administration, international observers say*, 5.10.2026, <https://odihr.osce.org/odihr/668244> [5.10.2026].